

Posudek rigorózní práce

Autor: Mgr.Erika Bartová

Oponent: doc.PaedDr.Vanda Hájková,Ph.D.

Předložená rigorózní práce autorky Eriky Bartové s titulem „**Analýza procesu inkluzivního vzdělávání žáků s mentálním postižením v třídách běžných základních škol**“ pojednává o vysoce aktuální problematice integrovaného vzdělávání minority žáků, která byla donedávna vzdělávána výhradně ve vzdělávacích institucích speciálně pedagogického charakteru, tj.segregovaně. Téma je zpracováno formou monografické procedury v části teoretické, v části praktické autorka předkládá empirické doklady k průběhu integrace dvou žáků s mentálním postižením v základních školách.

V teoretických kapitolách je soustředěn dostatek historiografických východisek a poznatků. Autorka uvádí řadu definic integrovaného a inkluzivního vzdělávání (str. 47-60) tuzemských i zahraničních autorů, nedokáže je však operacionalizovat (chybí komparace, výběr a zjednodušení, osobní komentář). Jako diskutabilní (vzhledem k rigoróznímu charakteru práce) lze hodnotit citace článků z běžného (neodborného) denního tisku (str. 56-57) s uváděním celých jmen autorů, které by patřily spíše do příloh. Na str. 55 a na několika dalších místech v práci je termínu „zdravý“ použito jako opozita mentálně postiženého nebo znevýhodněného žáka handicapem. Doporučuji v těchto případech používat důsledněji pojem „intaktní“. Pasáže textu na str. 95-97 (popis činnosti poradenských pracovišť) jsou vzhledem k tomu, že v empirické části není jejich činnost nijak analyzována, málo relevantní a zbytečně podrobné. Popis činnosti NÚV na str.98 lze považovat za nerelevantní s ohledem na zaměření práce. Na několika místech jsou drobné gramatické nepřesnosti (např.„*Všechny žáci jsou integrovány...*“ na str. 105).

Empirická část obsahuje cíle, metodologii, průběh šetření, prezentaci získaných dat v kontingenčních tabulkách a grafech, diskuzi výsledků a závěry. Obsahuje dvě komplexně zpracované případové studie integrovaných žáků a rozhovory s jejich pedagogy. Šetření odpovídá integračnímu paradigmatu práce, pracuje s dvěma skupinami – minoritou a majoritou, s kategorií integrovaný žák s mentálním postižením a intaktní žáci. Nejedná se tedy o inkluzivní výzkum v pravém slova smyslu. Lze však pozitivně hodnotit kvalitu a preciznost provedeného šetření, důsledné studium dokumentace a dalších zdrojů informací, vhodnou kombinaci kvantitativních a kvalitativních postupů. Rozhovory s pedagogy bylo možné zpracovat jednodušším způsobem a jejich komplexní přepisy (153-160) uvést pouze do příloh.

Závěry a doporučení v kapitolách 9. a 10. přinášejí řadu pozoruhodných a v praxi využitelných poznatků. Rovněž pro rozvoj pedagogické a speciálně pedagogické teorie přináší práce autorky Bartové řadu zajímavých podnětů.

Doporučuji, aby svá nejvýznamnější zjištění autorka ústně shrnula při obhajobě práce.

Závěr:

S ohledem na kvalitu zpracování doporučuji předloženou rigorózní práci autorky Bartové k obhajobě.

V Praze 8.9.2013

Vanda Hájková